

Vision Jungfrukusten Ideell Förening
Org. nummer: 802530-6005
E-post: info@visionjungfrukusten.se
H-sida: www.visionjungfrukusten.se
Tfn: 070-3282188 (Hannu Thomasfolk)

2025-02-04

Mark- och miljödomstolen vid Östersunds Tingsrätt
Box 708, 831 28 Östersund

Skickas via e-post till:
mmd.ostersund@dom.se

Kompletterande yttrande till Mark- och miljödomstolen i mål M 967-23 Vindkraftpark GK 1.

Vision Jungfrukusten Ideell Förening ("VJ") lämnar härmed kompletterande synpunkter till Mark- och miljödomstolen ("MMD") i mål M 967-23 Vindkraftpark Gretas Klackar 1 ("GK 1").

VJ yrkar att MMD avvisar eller avslår ansökan och överlämnar inte målet till regeringen för avgörande av följande anledningar:

1. Redovisning av möjliga alternativ till lokalisering av den aktuella elproduktionen på 7,5 TWh per år är bristfällig.

Enligt 16 kap. 4 § miljöbalken får tillstånd till en anläggning för vindkraft endast ges om den kommun där anläggningen avses att uppföras har tillstyrkt det. Det gäller inte om regeringen har tillåtit verksamheten enligt 17 kap. miljöbalken. Hudiksvalls kommun sa tydligt Nej till vindkraftpark GK 1. Fyra av fem berörda kommuner sa Nej till vindkraftpark Långgrund.

MMD överlämnade målet angående vindkraftpark Långgrund till regeringen för avgörande. Regeringen avslog 21 mars 2024 vindkraftpark Långgrund och gjorde en mycket tydlig markering av vad som gäller.

Regeringen motiverar sitt avslag för vindkraftpark Långgrund (Bil 1) "Regeringen kan enligt 17 kap. 6 § miljöbalken trots det kommunala vetot tillåta vindkraftsverksamhet om det från nationell synpunkt är synnerligen angeläget att verksamheten kommer till stånd och det inte finns någon annan plats som bedöms vara lämpligare för verksamheten eller som är lämplig och har anvisats för verksamheten inom en annan kommun som kan antas godta en placering där.

Den aktuella vindkraftparken har fullt utbyggd en beräknad potentiell produktion på 12,5 TWh per år vilket skulle vara av väsentlig betydelse för landets energiförsörjning. Det är dock inte från nationell synpunkt synnerligen angeläget att verksamheten kommer till stånd på just den här platsen.

Vid en sammantagen bedömning finner regeringen att det saknas förutsättningar för att med stöd av 17 kap. 6 § miljöbalken tillåta den sökta verksamheten. Ansökan bör därför avslås."

I dagsläget finns bara i närområdet till GK 1 förslag hos regeringen på åtta andra vindkraftparker i närområdet till den kustnära GK 1 (enligt Regeringskansliets hemsida "Havsbaserad vindkraft".

De åtta vindkraftsparkerna skulle motsvara en elproduktion på totalt 85-95 TWh per år att jämföra med en elproduktion på totalt 7,5 TWh per år från GK 1. Såsom regeringen påpekar angående den större vindkraftparken Långgrund på totalt 12,5 TWh är det inte från nationell synpunkt synnerligen angeläget att verksamheten kommer till stånd på just den här platsen.

VJ vill påpeka att i den till domstolen redovisade MKB för vindkraftpark GK 1 saknas redovisning av alternativ för motsvarande elproduktion längre ut från den kustnära miljön. I MKB redovisas inte underlag som visar att etablering av vindkraftpark GK 1 är mer lämplig än de åtta vindkraftparker som är aktuella redan idag i närområdet: Sylen, Eystrasalt Offshore, Fyrskeppet Offshore, Bothnia Offshore Lambda, Bothnia Offshore Sigma, Olof Skötkonung, Gävle Öst Havsvindpark och Najaderna.

Regeringen har påpekat på ett bra sätt vikten av att alternativ ska redovisas. Detta krav ställs även av miljöbalken när det gäller MKB.

Länsstyrelsen för Gävleborg föreslog regeringen 2024-07-02 att vindkraftpark Eystrasalt Offshore ska godkännas.

Länsstyrelsen för Gävleborg, Försvarsmakten och Sjöfartsverket yrkar att MMD ska avslå ansökan för GK 1. Naturvårdverket påpekar att Natura 2000 prövning krävs.

VJ anser att den sökande har medvetet utelämnat vissa alternativ till lokalisering av den tilltänkta elproduktionen på 7.5 Wh per år som kan vara mer lämpliga.

2. Natura 2000 prövning krävs

Regeringen har nu stärkt miljöskyddet för det aktuella området för vindkraftpark Långgrund och har även markerat vikten av skydd för Natura 2000 områden (Bil 2). VJ vill i det sammanhanget lyfta fram Naturvårdverkets synpunkt att en särskild Natura 2000 prövning behöver göras för det berörda området för GK 1 innan ett avgörande kan göras för en eventuell etablering av vindkraftparken.

3. Samråd med särskilt berörda har inte genomförts på ett sätt som miljöbalken föreskriver.

Samråd med särskilt berörda av vindkraftpark GK 1 har inte genomförts på ett sätt som miljöbalken föreskriver. VJ vill uppmärksamma MMD på fakta som framförts i yttranden av Agö Hamnlags Samfällighetsförening när det gäller Helikopter och annat transportbuller vid underhåll av den tilltänkta vindkraftpark GK 1. De som är berörda av vindkraftparken har inte informerats om detta.

VJ vill även uppmärksamma orden angående samråd med särskilt berörda i domstolsbeslut daterat 2022-10-05 i mål M 3133-20 (UP 2): *"En väsentlig del i samrådet är att tillföra uppgifter och synpunkter som verksamhetsutövaren inte förutsett. Att läka brister i ett sent samråd är därför svårt."*

Samråd med särskilt berörda ska göras i god tid innan MKB upprättas för att säkerställa alla aspekter. Vid flera av samråden framfördes synpunkter angående aktuella vindkraftparker längre ut från den kustnära miljön. Den sökande tog ingen hänsyn till dessa synpunkter när alternativ till lokalisering av elproduktion på 7.5 TWh per år redogjordes i MKB.

Vision Jungfrukusten Ideell Förening
/genom

Bengt Lilja

Bengt Lilja-Ordförande

Hannu Thomasfolk

Hannu Thomasfolk-Styrelseledamot

Kontaktuppgifter:

Vision Jungfrukusten Ideell Förening

Organisationsnummer: 802530-6005

E-post: info@visionjungfrukusten.se Hemsida: www.visionjungfrukusten.se

Bifogat

Bil 1. Regeringsbeslut angående vindkraftpark Långgrund 2024-03-21.

Bil 2. Pressmeddelande från regeringen 2025-01-30.

2024-03-21
KN2023/04467

Klimat- och näringslivsdepartementet

Långgrund AB
c/o Ingela Sundelin, Arvid Sundelin och
Katarina Johansson,
Hellström Advokatbyrå KB,
ingela.sundelin@hellstromlaw.com,
arvid.sundelin@hellstromlaw.com,
katarina.johansson@hellstromlaw.com

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken att uppföra och driva en gruppstation för vindkraft (Vindpark Långgrund)

Regeringens beslut

Långgrund AB:s ansökan avslås.

Ärendet

Långgrund AB har ansökt hos Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt om tillstånd enligt miljöbalken till att uppföra och driva en gruppstation för vindkraft (Vindpark Långgrund) inom vattenområde i Trosa, Nyköpings, Oxelösunds, Norrköpings och Söderköpings kommuner, Södermanlands och Östergötlands län.

Mark- och miljödomstolen har den 5 december 2023 i mål nr M 3580-23, i enlighet med 21 kap. 7 § andra stycket miljöbalken, med eget yttrande överlämnat målet till regeringen för prövning. Av domstolens yttrande framgår i huvudsak följande.

Domstolens yttrande vid överlämnande av ett ärende till regeringen föregås normalt sett av kungörelse och fortsatt handläggning enligt 22 kap. miljöbalken. I detta fall är sådan handläggning obehövlig. Enligt 16 kap. 4 § första stycket miljöbalken får tillstånd till en anläggning för vindkraft endast ges om den kommun där anläggningen avses att uppföras har tillstyrkt det. Eftersom samtliga kommuner där anläggningen avses att uppföras inte har tillstyrkt ansökan saknas det lagliga förutsättningar för domstolen att ge tillstånd. En handläggning enligt 22 kap. miljöbalken kan inte ändra på detta förhållande. Vidare kan en sådan handläggning inte antas ge något underlag av betydelse för de intressen som föranleder överlämnandet till regeringen.

På grund av bestämmelsen i 16 kap. 4 § första stycket miljöbalken kan domstolen i nuläget inte göra någon annan bedömning än att ansökan ska avslås. I övrigt saknas anledning för domstolen att yttra sig i tillåtlighetsfrågan. Om regeringen finner att tillstånd kan ges, trots Försvarsmaktens inställning och bestämmelsen i 16 kap. 4 § första stycket miljöbalken, får ställning tas till om tillståndsprövningen bör fullföljas eller om målet kan återlämnas till domstolen för fortsatt prövning enligt miljöbalkens bestämmelser.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen har att pröva om det finns förutsättningar att ge tillstånd till att uppföra och driva en gruppstation för vindkraft (Vindpark Långgrund) på den aktuella platsen.

Enligt 16 kap. 4 § miljöbalken får tillstånd till en anläggning för vindkraft endast ges om den kommun där anläggningen avses att uppföras har tillstyrkt det. Det gäller inte om regeringen har tillåtits verksamheten enligt 17 kap. miljöbalken.

Regeringen kan enligt 17 kap. 6 § miljöbalken trots det kommunala vetot tillåta vindkraftsverksamhet om det från nationell synpunkt är synnerligen angeläget att verksamheten kommer till stånd och det inte finns någon annan plats som bedöms vara lämpligare för verksamheten eller som är lämplig och har anvisats för verksamheten inom en annan kommun som kan antas godta en placering där.

Av handlingarna i ärendet framgår att Trosa kommun, Nyköpings kommun, Oxelösunds kommun och Norrköpings kommun inte tillstyrker att tillstånd ges i enlighet med ansökan. Söderköpings kommun har uppgett att den tillstyrker att tillstånd ges. Det framgår även att Försvarsmakten avstyrker ansökan i dess helhet och att ett uppförande av den ansökta vindkraftsparken skulle medföra påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del. För att minimera påverkan på försvarsintresset är Långgrund AB öppet för en dialog om utformningen av vindkraftsområdet.

Den aktuella vindkraftsparken har fullt utbyggd en beräknad potentiell produktion på 12,5 TWh per år vilket skulle vara av väsentlig betydelse för landets energiförsörjning. Det är dock inte från nationell synpunkt

synnerligen angeläget att verksamheten kommer till stånd på just den här platsen.

Vid en sammantagen bedömning finner regeringen att det saknas förutsättningar för att med stöd av 17 kap. 6 § miljöbalken tillåta den sökta verksamheten. Ansökan bör därför avslås. Det finns därmed inte skäl att kungöra ansökan eller handlägga ärendet vidare.

På regeringens vägnar

Romina Pourmokhtari

Katrin Strömberg

Kopia till

Finansdepartementet/BA

Försvarsdepartementet/EMF

Naturvårdsverket

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt, mmd.nacka@dom.se

Pressmeddelande från [Klimat- och näringslivsdepartementet](#)

Regeringen utser tre nya skyddsområden för fåglar

Publicerad 30 januari 2025

Regeringen har idag utsett tre nya skyddsområden för fåglar i Västernorrlands, Södermanlands och Östergötlands län. De nya områdena utökar och förstärker Natura 2000-nätverket avseende särskilda skyddsområden för fåglar och även skyddet av den marina miljön i Östersjön. Beslutet är ett steg i genomförandet av regeringens proposition Ett levande hav.

Regeringens beslut om tre nya skyddsområden för fåglar omfattar totalt en yta på över 200 kvadratkilometer. Regeringen har i samma beslut tagit bort ett befintligt område, vars yta nu ingår i ett av de nya områdena som är utökat.

– Regeringen tar nu ytterligare steg för att utöka Sveriges Natura 2000-nätverk och stärka artrikedomen bland våra fågelarter. Detta innebär också att regeringen nu pekar ut biologiskt värdefulla havsområden. Det här är en viktig del i genomförandet av regeringens havsmiljöproposition och för att uppnå våra mål för biologisk mångfald, säger klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari.

De tre områdena är Risskären i Södermanlands län, Bråvikens arkipelag i Östergötlands län samt Gnäggen-Storgrund i Västernorrlands län. Områdenas karaktärer gör att de ger goda förutsättningar för såväl häckande som födosökande arter, områdena hyser därför sammanlagt ett stort antal fågelarter.

Uppbyggandet av Natura 2000-nätverket är viktigt för att uppnå nationella, internationella och EU-mål för biologisk mångfald. Syftet med nätverket är att utpekade naturvärden bevaras.

Enligt EU:s biodiversitetsstrategi ska minst 30 procent av havsområdena vara skyddade år 2030, vilket är i linje med Kunming-Montreal ramverket inom konventionen om biologisk mångfald och målen för ekologiskt sammanhängande nätverk av marina skyddade områden inom havsmiljökonventionerna Helcom och Oskar.

Dagens beslut om utpekande av dessa områden ökar Sveriges bidrag till dessa mål. Beslutet är också ett steg i genomförandet av regeringens proposition Ett levande hav. Beredning av myndigheternas redovisning om skyddsområden för fåglar, som utgör underlag för regeringens beslut, kommer nu att fortsätta inom Regeringskansliet.

Presskontakt

Niki Westerberg

Pressekreterare hos klimat- och miljöminister Romina Pourmokhtari

Telefon (växel) [08-405 10 00](tel:08-4051000)

Mobil [070-250 59 40](tel:070-2505940)

[e-post till Niki Westerberg](mailto:niki.westerberg@klimat.se)